

DZIAŁANIE PO WER	Działanie 2.19 Usprawnienie procesów inwestycyjno-budowlanych i planowania przestrzennego
FISZKA PROJEKTU POZAKONKURSOWEGO KONCEPCYJNEGO	
PODSTAWOWE INFORMACJE O PROJEKCIE	
Tytuł lub zakres projektu ¹	SUCCESSIBILITY – zapewnienie koordynacji rządowego programu Dostępność Plus
Cel szczegółowy PO WER, w ramach którego projekt będzie realizowany	Włączenie idei dostępności do głównego nurtu dobrego rządzenia (Cel szczegółowy 6).
Priorytet inwestycyjny	Inwestycje w zdolności instytucjonalne i w sprawność administracji publicznej oraz efektywność usług publicznych na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym w celu przeprowadzenia reform, z uwzględnieniem lepszego stanowienia prawa i dobrego rządzenia (Priorytet inwestycyjny 11I).
Typ/typy projektów przewidziane do realizacji w ramach projektu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapewnienie obsługi procesów związanych z włączeniem idei dostępności do głównego nurtu dobrego rządzenia, w tym dotyczących w szczególności zmian prawa, współpracy z interesariuszami, koordynacji dostępności w ramach polityk sektorowych. 2. Opracowanie ekspertyz i analiz służących uwzględnieniu aspektu dostępności w obowiązującym lub nowotworzonym prawie.
Cel główny projektu	Zapewnienie funkcjonowania struktury i rozwiązań na rzecz koordynacji działań z zakresu dostępności.
Kamienie milowe projektu ²	<p>Projekt składa się z następujących komponentów – kamieni milowych, które będą realizowane w trybie równoległym:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rada Dostępności (ok. 40% budżetu) – zapewnienie funkcjonowania Rady, poprzez obsługę techniczną i organizacyjną prac Rady. Komponent ten obejmuje koszty spotkań, prac zespołów grup roboczych oraz przeprowadzania przez nich ewentualnych analiz. 2. Ustawa o dostępności – wprowadzenie w życie nowej regulacji ustawowej celem przyspieszenia procesu poprawy dostępności, dzięki której osoby z niepełnosprawnościami w sposób możliwie samodzielny i na zasadzie równości z innymi będą mogły korzystać z przestrzeni publicznej, środków transportu, technologii i systemów informacyjno-komunikacyjnych. Ponadto zapewnienie podstawy prawnej dla podejmowania dalszych działań w zakresie dostępności, w tym w szczególności wydawania przez właściwych ministrów w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rozwoju regionalnego rozporządzeń regulujących szczegółowo standardy dostępności (kwestie i warunki techniczne) dla zapewnienia dostępności. 3. Wydział Dostępności (ok. 35% budżetu to koszty osobowe, 25% to koszty wsparcia eksperckiego – analiz i ekspertyz) – wsparcie struktury organizacyjnej dla koordynacji dostępności – finansowanie kosztów 6 etatów w MliR. W celu skutecznej realizacji ww. interwencji niezbędne jest wzmocnienie potencjału kadrowego Departamentu Europejskiego Funduszu Społecznego.

¹ Należy wskazać roboczą nazwę projektu albo skrótowo opisać istotę, zakres przedmiotowy projektu.

² Zgodnie z podrozdziałem 5.2.1 *Polityka spójności* rozdziału 5.2 *Zasady wyboru projektów* Umowy Partnerstwa z dnia 21 maja 2014 r. przedsięwzięcia o długim horyzoncie czasowym realizacji muszą być dzielone na krótkie etapy, których realizacja będzie uzależniona od osiągnięcia rezultatów założonych na wcześniejszym etapie (kamieni milowych).

Podmiot zgłaszający projekt ³	Departament Europejskiego Funduszu Społecznego			
Podmiot, który będzie wnioskodawcą	Departament Europejskiego Funduszu Społecznego			
Uzasadnienie wyboru podmiotu, który będzie wnioskodawcą ⁴	<p>Do koordynacji Programu Dostępność Plus w aspektach formalno-prawnych, zgodnie z decyzją Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2018 r., wyznaczony został minister właściwy ds. rozwoju regionalnego. Departament Europejskiego Funduszu Społecznego jako komórka organizacyjna Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju został wskazany (w regulaminie organizacyjnym MIIR) jako ośrodek koordynacji Programu Dostępność Plus. W 2018 r., w DZF został utworzony Wydział Dostępności, którego zadania wprost dotyczą tych zagadnień.</p> <p>Za powierzeniem funkcji koordynacyjnej ministrowi właściwemu ds. rozwoju regionalnego przemawia fakt, iż zagadnienia związane z dostępnością nie mieszczą się w układzie żadnego z działów administracji rządowej. Mają charakter horyzontalny i przekrojowy wobec takich zagadnień jak na przykład edukacja, praca, budownictwo, mieszkalnictwo, kultura, sport. Z tego punktu widzenia Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju jako koordynujące proces inwestycji w kraju, zarządzające środkami funduszy europejskich, które są głównym źródłem finansowania inwestycji publicznych w kraju oraz stanowią największe źródło finansowania działań przewidzianych do realizacji w ramach rządowego programu Dostępność Plus oraz posiadające w zakresie swoich kompetencji budownictwo, planowanie przestrzenne i mieszkalnictwo, może zapewnić efektywną koordynację działań dla dostępności.</p>			
Czy projekt będzie realizowany w partnerstwie?	TAK	-	NIE	X
Podmioty, które będą partnerami w projekcie i uzasadnienie ich wyboru ⁵	Nie dotyczy			
Czy projekt będzie projektem grantowym?	TAK	-	NIE	X
Przewidywany termin złożenia wniosku o dofinansowanie (kwartał albo miesiąc oraz rok)	I kwartał 2019 r.			
Przewidywany okres realizacji projektu	Data rozpoczęcia (miesiąc oraz rok)	marzec 2019 r.	Data zakończenia (miesiąc oraz rok)	grudzień 2023 r.
SZACOWANY BUDŻET PROJEKTU				

³ W przypadku opracowywania Roczego Planu Działania przez IP, podmiotem zgłaszającym projekt jest IP. W przypadku opracowywania Roczego Planu Działania przez IZ należy wpisać nazwę podmiotu, który zgłosił projekt do IZ.

⁴ W szczególności w świetle art. 38 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz.U. z 2016 r. poz. 217) oraz podrozdziału 5.2.1 Polityka spójności, rozdziału 5.2 Zasady wyboru projektów Umowy Partnerstwa z dnia 21 maja 2014 r.

⁵ Wypełnić w przypadku projektu realizowanego w partnerstwie. W przypadku, gdy nie są znane konkretne podmioty, które będą partnerami w projekcie, należy wpisać pożądane cechy partnerów oraz uzasadnić wskazanie określonych cech.

Szacowana kwota wydatków w projekcie w podziale na lata i ogółem (PLN)					
w roku 2019	w roku 2020	w roku 2021	w roku 2022	2023	ogółem
1 100 000,00 PLN	2 200 000,00 PLN	2 000 000,00 PLN	1 400 000,00 PLN	1 000 000,00 PLN	7 700 000,00 PLN
Szacowany wkład własny beneficjenta (PLN)					
TAK (PLN)	NIE	X		
Szacowany wkład UE (PLN)					
6 489 560,00 PLN					
OPIS PROJEKTU					
Uzasadnienie realizacji projektu w trybie pozakonkursowym ⁶					
<p>Działania o charakterze organizacyjnym i koordynacyjnym powinny być powierzane podmiotom lub instytucjom, które zarówno posiadają do tego odpowiednie kompetencje jak i umocowanie do realizacji działań w przepisach prawa. Posiadanie podstawy prawnej i możliwości egzekwowania podejmowanych decyzji, jest warunkiem ich skuteczności. Dlatego koordynacja tak kompleksowego programu rządowego jakim jest Dostępność Plus musi być powierzona podmiotowi publicznemu, posiadającemu odpowiednie zasoby, wiedzę, czy potencjał do działania i wpływania na wiele obszarów (m.in. architektura, transport, cyfryzacja, usługi).</p> <p>Do koordynacji Programu Dostępność Plus, zgodnie z decyzją Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2018 r., wyznaczony został minister właściwy ds. rozwoju regionalnego. Departament Europejskiego Funduszu Społecznego jako komórka organizacyjna Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju został wskazany (w regulaminie organizacyjnym MIIR) jako ośrodek koordynacji Programu Dostępność Plus.</p> <p>Dodatkowo doświadczenie z realizacji programów operacyjnych polityki spójności wskazuje, że koordynacja i zarządzanie z poziomu ministerstwa jest najskuteczniejszą formą koordynacji, w sytuacji gdy jej przedmiotem są działania podmiotów z różnych sektorów (rządowy, samorządowy, pozarządowych, prywatny). Pozostawienie realizacji tego konkretnego projektu beneficjentowi w trybie konkursowym byłoby więc nieracjonalne ze względu na fakt, iż żaden inny podmiot nie ma możliwości sprawować tej funkcji.</p> <p>W związku z powyższym wybór trybu pozakonkursowego jest zgodny z przepisami ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz. U. poz. 1146, z późn. zm.) oraz podrozdziału 5.2.1 <i>Polityka spójności</i>, rozdziału 5.2 <i>Zasady wyboru projektów</i> Umowy Partnerstwa z dnia 21 maja 2014 r.</p>					
Zasadnicze założenia interwencji publicznej, której wsparcie zaplanowano w ramach projektu					
<p>Mając na uwadze zmiany struktury wiekowej społeczeństwa i związane z tym wyzwania społeczne, ekonomiczne i kulturowe, konieczne jest uznanie dostępności jako kluczowego elementu różnych polityk publicznych, w tym długofalowo prowadzonych działań prawnych, instytucjonalnych i finansowych. Głównym celem realizowanych rozwiązań ma być umożliwienie aktywności zawodowej i społecznej osób z ograniczeniami w mobilności i percepcji, poprzez wdrażanie dostępności w Polsce. Zapewnienie dostępności przestrzeni publicznej to zadanie o charakterze systemowym. Celem strategicznym jest trwale włączenie problematyki dostępności do wszystkich polityk publicznych, do praktyki planowania, realizacji i oceny funkcjonowania państwa oraz realizacja wieloaspektowych, działań inwestycyjnych (budowlane, transportowe, technologiczne), poprawiających dostępność przestrzeni publicznej, które wpłyną na jakość życia osób z niepełnosprawnościami. Dlatego też</p>					

⁶ W szczególności w świetle art. 38 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz.U. z 2016 r. poz. 217) oraz podrozdziału 5.2.1 *Polityka spójności*, rozdziału 5.2 *Zasady wyboru projektów* Umowy Partnerstwa z dnia 21 maja 2014 r.

niezbędne jest stworzenie zaplecza koordynacyjnego oraz opiniodawczo-doradczego, które na wzór podobnych instytucji funkcjonujących w innych krajach, pozwoli na tworzenie polityki państwa w zakresie dostępności i zarządzania procesami w zakresie poprawy dostępności.

Główne zadania przewidziane do realizacji w projekcie ze wskazaniem grup docelowych

1. Zapewnienie funkcjonowania Rady Dostępności.
2. Wzmocnienie kadrowe jednostki koordynującej –Wydziału Dostępności w MIIIR.
3. Koordynacja wdrażania 44. Działań wynikających z Programu Dostępność Plus 2018-2025.
4. Zlecenie opracowania ekspertyz i analiz służących uwzględnieniu aspektów dostępności.
5. Budowanie pozytywnego przekazu idei dostępności wśród opinii publicznej.
6. Wizyty studyjne – w krajach lub instytucjach o znaczących dokonaniach w obszarze dostępności w celu poznania stosowanych tam rozwiązań i ich skuteczności.
7. Organizacja specjalistycznych warsztatów/szkoleń/doradztwa dotyczących dostępności i projektowania uniwersalnego.
8. Organizacja spotkań i konferencji tematycznych poświęconych dostępności.
9. Zapewnienie systemu monitorowania i sprawozdawczości programu Dostępność Plus.

Grupa docelowa dla działań 1-4: pracownicy MIIIR oraz członkowie Rady Dostępności i inni eksperci zajmujący się realizacją Programu dostępność Plus.

Grupa docelowa dla działań 5-8: pracownicy administracji rządowej i samorządowej, inwestorzy, projektanci, partnerzy społeczni, organizacje pozarządowe, środowisko akademickie.

Zasadnicze działania ukierunkowane na wsparcie podejmowanej interwencji publicznej, zrealizowane dotychczas przez wnioskodawcę lub inne instytucje

1. Przygotowanie i przyjęcie Programu Dostępność Plus.
2. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i Partnerami na rzecz dostępności.
3. Koordynacja współpracy międzyresortowej na rzecz dostępności.
4. Przygotowanie projektu horyzontalnej ustawy o dostępności.
5. Powołanie Rady Dostępności.
6. Uruchomienie pierwszych konkursów dedykowanych dostępności.

Uwarunkowania skutecznej realizacji założeń interwencji publicznej (interesariusze, stan prawny, itd.)

Celem projektu jest poprawa stanu dostępności w Polsce. Będzie on zrealizowany poprzez ustanowienie systemu koordynacji krajowej w obszarze dostępności (Wydział Dostępności i Rada Dostępności) oraz ustanowienie ram prawnych funkcjonowania samego systemu koordynacji jak i określenie standardów dostępności i sposobów ich egzekwowania (ustawa o dostępności). Zakładana dzięki interwencji publicznej poprawa stanu dostępności nastąpi dzięki szeroko zakrojonej współpracy środowiska administracji rządowej, samorządowej, partnerów społecznych, organizacji pozarządowych reprezentujących osoby z niepełnosprawnościami.

Zarówno sprawna koordynacja dostępności, jak i obsługa interesariuszy oraz współpraca z nimi wymaga odpowiedniego potencjału kadrowego Wydziału Dostępności, który został utworzony we wrześniu 2018 r. Z powodu innowacyjności założeń Programu Dostępność Plus i wynikającej z Programu ustawy o dostępności wymagane jest wsparcie eksperckie w postaci analiz, ekspertyz i współpracy ponadnarodowej w celu osiągnięcia jak najbardziej efektywnego modelu wdrażania, koordynowania i monitorowania dostępności w Polsce.

Jednocześnie wyzwania jakie stoją przed Programem wymagają coraz większego zaangażowania ze strony różnych środowisk, tak by podejmowanie inicjatywy jak najpełniej uwzględniały zróżnicowane potrzeby osób z niepełnosprawnościami i seniorów, którzy są głównymi adresatami tego Programu. Stąd też 20 grudnia 2018 r. minister ds. rozwoju regionalnego podpisał Zarządzenie poz. 55 w sprawie utworzenia Rady Dostępności. Rady ekspertów, którzy będą współtworzyć i określać kierunki realizacji programu Dostępność Plus na wzór amerykańskiego Access Board. Rada będzie podmiotem horyzontalnie działającym na rzecz dostępności. Amerykański Access Board działa kolegialnie i wypracowuje najlepsze rozwiązania i rekomenduje je poszczególnym resortom czy sektorom. Może to dotyczyć np. dostępności w placówkach służby zdrowia, w szkołach, w urzędach, hotelach czy na placach zabaw. Eksperci, architekci ale także ludzie odpowiedzialni za kształtowanie polityki społecznej, po kolei analizują różne możliwości (prawne, finansowe, organizacyjne), biorą pod uwagę współczesną wiedzę czy nowości techniczne i proponują, rekomendują najlepsze rozwiązania.

Kolejny krok ku tworzeniu systemowych ram dla dostępności tak aby mogła zmieniać życie obywateli na lepsze to trwające prace nad projektem ustawy o dostępności. Wadą obecnych przepisów prawa w zakresie dostępności jest brak skutecznych mechanizmów kontrolnych, gwarantujących realizację dostępności dla nowych obiektów i przestrzeni, jako w pełni dostosowanych do potrzeb osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności, które spełniają wymagania projektowania uniwersalnego. Dla przykładu, polskie Prawo budowlane nie pozostawia wątpliwości co do tego, że wszystkie budynki użyteczności publicznej postawione po 1995 roku muszą zapewniać dostępność osobom niepełnosprawnym, zwłaszcza poruszającym się na wózkach. W praktyce, mimo że przepisy są obligatoryjne, nie przestrzegają ich nie tylko inwestorzy i wykonawcy, ale też architekci i pracownicy organów administracji budowlanych. Niedostateczny zakres dostępności obiektów użyteczności publicznej dobitnie pokazują wielokrotnie cytowane przez przedstawicieli MIIIR badania prowadzone przez instytucje państwowe i organizacje społeczne (raporty NIK, fundacji Integracja, Widzialni itp.). Podobnie w obszarze cyfrowym, przyjęte w 2012 r. rozporządzenie o Krajowych Ramach Interoperacyjności obliguje do zapewnienia dostępności serwisów administracji publicznej, podczas gdy w praktyce sześć lat po jego wprowadzeniu poziom tej dostępności wzrósł zaledwie do niespełna 48%. Powyższe wnioski dobitnie pokazują, że wadą obecnych przepisów w zakresie dostępności jest brak skutecznych mechanizmów kontrolnych, gwarantujących realizację dostępności. Wszystkie te zjawiska zostały zdiagnozowane i wskazane w diagnozie programu Dostępność Plus, uzasadniając jego realizację. Stąd też w projekcie ustawy zaproponowano środki służące poprawie dostępności istniejącej i nowotworzonej infrastruktury.

Bieżące przepisy prawne są wystarczające dla realizacji niniejszego projektu. Nie jest wymagana ich zmiana. Do grona interesariuszy projektu należy zaliczyć pracowników MIIIR, administracji rządowej, samorządowej, organizacji pozarządowych reprezentujących osoby z niepełnosprawnościami.

Dalsze etapy planowane do wdrożenia poza projektem, o ile zostaną spełnione warunki umożliwiające ich skuteczne wykonanie

Niniejszy projekt jest niezbędny dla właściwej realizacji Programu dostępność Plus. Spośród 44 działań zaplanowanych w Programie aż 16 jest realizowanych bezpośrednio przez Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju a w wielu innych MIIIR jest podmiotem współpracującym. Do licznych działań które zostały zaplanowane należy przygotowanie ustawy o dostępności, wydanie jej aktów wykonawczych, przygotowanie polskich standardów dostępności, zmiana prawa, inwestycje w istniejące budynki użyteczności publicznej i zasoby mieszkaniowe, wielorodzinne, przestrzeń, środki transportu, strony internetowe czy usługi o charakterze powszechnym, inwestycje w wiedzę, kompetencje i umiejętności w zakresie dostępności dla kreatorów rzeczywistości społecznej itp. Wszystkie te działania będą prowadzone w oparciu o zasoby i narzędzia które są przedmiotem niniejszego projektu. Jego skuteczne wdrożenie warunkuje zatem skuteczność realizacji i koordynacji programu Dostępność

Plus.

Działania w zakresie koordynacji dostępności w politykach publicznych będą kontynuowane po zakończeniu projektu w ramach dostępnych środków europejskich i budżetowych z racji na nadrzędną rolę zasady niedyskryminacji i dostępności w obecnej i przyszłej polityce spójności. Jednocześnie trwałość systemowego oddziaływania tego projektu zostanie osiągnięta poprzez stworzenie struktur odpowiedzialnych za koordynację dostępności oraz wdrożenie projektowanych zmian legislacyjnych na poziomie krajowym (projektowana ustawa o dostępności) i europejskim (dyrektywa EAA).

ZAKŁADANE EFEKTY PROJEKTU WYRAŻONE WSKAŹNIKAMI (W PODZIALE NA PŁEĆ I OGÓŁEM)

WSKAŹNIKI REZULTATU

Nazwa wskaźnika	Wartość docelowa		
	W podziale na: ⁷		Ogółem w projekcie
	Kobiety	Mężczyzn	
1. Liczba opracowań dotyczących wdrażania dostępności w różnych politykach publicznych przyjętych przez instytucje oraz inne struktury organizacyjne powołane w celu koordynacji procesów związanych z włączeniem idei dostępności do głównego nurtu dobrego rządzenia.	-	-	8
2. Liczba obszarów tematycznych, w których wprowadzono zmiany prawa służące uwzględnieniu aspektu dostępności.	-	-	4

WSKAŹNIKI PRODUKTU

Nazwa wskaźnika	Wartość docelowa		
	W podziale na: ⁸		Ogółem w projekcie
	Kobiety	Mężczyzn	
1. Liczba instytucji oraz innych struktur organizacyjnych powołanych w celu koordynacji procesów związanych z włączeniem idei dostępności do głównego nurtu dobrego rządzenia objętych wsparciem z EFS.	-	-	2
2. Liczba obszarów tematycznych, dla których opracowano ekspertyzy i analizy służące uwzględnieniu aspektu dostępności w obowiązującym lub nowotworzonym prawie.	-	-	4

⁷ Rozbicie wartości docelowych na płeć jest nieobowiązkowe – wypełniane w zależności od specyfiki wsparcia i samego projektu oraz zidentyfikowanego problemu, który projekt ma rozwiązać lub złagodzić.

⁸ Rozbicie wartości docelowych na płeć jest nieobowiązkowe – wypełniane w zależności od specyfiki wsparcia i samego projektu oraz zidentyfikowanego problemu, który projekt ma rozwiązać lub złagodzić.

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA WYBORU PROJEKTU

KRYTERIA DOSTĘPU

Nie dotyczy.

Uzasadnienie:

Uzasadnienie:

...

Uzasadnienie: